

Svenska
Canada
Tidningen
It will pay
YOU
to advertise in
THIS paper.

Svenska Canada Tidningen

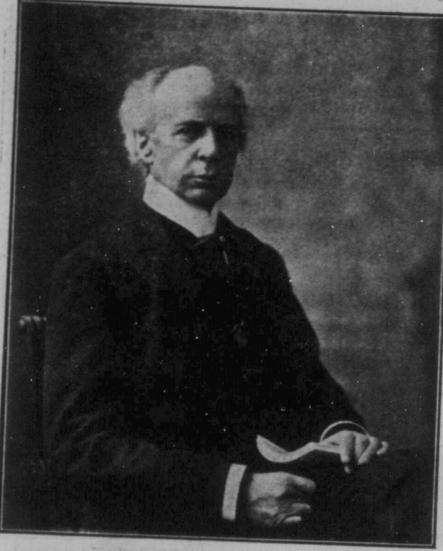
Svenska
Canada
Tidningen
BOX 254 PHONE 2816
A general Swedish Newspaper An
excellent medium to reach the Swedes in
Canada.
ESTABLISHED 1892
Published every Wednesday at
259 Fountain St. Winnipeg, Canada.
Canada Weekly Printing Co., Ltd.
FOR RESULTS ADVER-
TISE IN CANADA

Arg. XVI.

Winnipeg, Man., Onsdagen den 7 Oktober, 1908.

No. 41

EN RIKSBYGGARE.

Rt. Hon. Sir Wilfrid Laurier,
Premierminister af Canada.

För till är sedan, medan sir Wilfrid Laurier ännu var rätt och slätt mr Laurier, ledaren för H. Majestäts lojala opposition i parlamentet, hölls i Toronto en bankett, anordnad af hanselekmännarna och hvilka besittit äkta statsmannas egenskaper, och det skall ej dröja länge, innan vårt folk skall känna välmågan i sina fickor.

Då man nu under valkampen kastar blickarna öfver det flydda och ser huru sir Wilfrids ord bokstafven gått i fullbordan, blir man villig att erkänna förtjänsten där den ligger, på samma gång går lätt att förstå, att Canada öden ej ledts af den blinda slumpan varit beröende af de gamla ytliga och allmänna värdekonjunkturen, utan styrts af en målmedveten regering, sammansatt af sällsynt dugliga män under ledarskap af en äkta statsman. Här måste sökas förklaringen till Canadas utveckling under den liberala regimen. Hade icke ledaren besittit de egenskaper som alla tider och bland alla länder icke lyckats förstå, det nyskapade rikets byggnadsverk, eller att föra det nationella utvecklingsarbetet till den punkt, som är hvarnas. Den tjugouåriga profvöden i oppositionen utdånade honom till hans stora lösningsgift. Hvar kunde så djupt hvada som fattades Canadas läp och folk? Och hvem gick till verket med större mod och klarare uppfattning af sin uppgift? Iven var upplydd af djupare ansvarskänsla och grep itu med arbetet med kraftigare på samma gång ömman hand, och hvilken har givit åt den canadensiska nationalland ett nobla och fullodigare uttryck än han, Canadas store riksbyggare, det britiska kolonialväldets främste statsman, fransk-Canadas millrike son? Huru nobel, hur fin, hur älsklig framstår icke den grånde statsmannen nu, när han gör sin sista appell till nationen! Med sextiosex vintars ålder på sin hals, men med ungdomens glöd och patriotiska hänförelse i sin barn och styrka i sina lemman, proklamerar han från tröskeln den canadensiska nationens och inspiarer alla hjärtan som äro i stånd att mottaga intyck, och förkunnar den samma humanitet, som har varit och är liberasiens stora bärande idé. Där nere i gamla öst-Canada, som innesluter tejererna för de hundrataliga tejerplantorna, som äro i stånd att bliva den canadensiska nationens grundval, predikar han toleransens och samarbetslära som en fader för sina barn. Och de enorma folkmassor, som samlas och äro honom hyllning öfverallt där han drager fram, visa, hvilket rum han har i deras hjärtan. Vid den stora demonstrationen i Clinton, Ont., utropade han: "För till är sedan invändes det liberala partiet i maj af de olika folkelement, som samlats på den canadensiska jorden, skapa en nation. För denna idé har jag givit mitt lill". Och så, som han målmedvetet och lyckosamt hållit på med det sociala enhetsarbetet och åstadkommit ett bättre samförstånd och samarbete mellan det engelska och det franska elementet, visar hans franska elementet, visar hans arbete i ännu större grad samma fruktbarhet på de ekonomiska och kolonialpolitiska områdena. När han sätte som målet för sina politiska uppgifter: "Det större Canada" och utropade: "Det tjugoåriga århundradet tillhör Canada!" kommo nationens hjärtesträngar i dilling och aldrig förr och en fläkt af nationell pånyttförelse drog fram öfver landet från Atlanten till Stillahavskusten. Hvar bevitnat världens i dag ett intressantare skådespel än settlandets af väst-Canada's vildmarker? "Att be- vinnna den stolthet, energi, mod, uthållighet och allmänna förmågor bland folket härute, måste värma hvarje infödd canadensare ända in i hjärteroten", skriver en canadisk-amerikansk journalist, som nyligen rest härigenom. Och hvilket inflytande har han icke utövat på kolonialpolitikerna, och hvilken rangplåts intaget Canada och hvilken engelska kolonialnada ej blifva af detta område staterna. Även på detta område har sir Wilfrid slagit in på nya vägar och nedlagt en ny princip: Britisk enhet på själlstrelsen grund, således en stat inom en britisk federation. Och han tog själl första steget genom att gifva England en preferentstill, som betingar för engelska varor. Canada har ännu på egen hand afslutat handelsfördrag med främmande makter. För att stärka förbundet mellan kolonierna föreslog han bättre kommunikationsförbindelser och preferentstillar, frågor hvilka nu närma sig sin praktiska lösning.

Därför framstår Canada såsom ett är i dag, starkt och blomstrande inåt, hedradt och aktadt utåt i moderlandets och den öfriga världens ögon. Visserligen har den nya demokratiska kolonialstaten många lyten och mycket välkända lära, och ingen torde väl känna sina kära canadensare fel och svagheter bättre än sir Wilfrid. Men, som der engelska statsmannen Burke skref, "den som vill botastatens reform, gånge därtill såsom läkaren till sin sjuka fader, med af vördnad dröjande hand". Även i den politiska moralen ligger en omskapning, och det är enastående, så otroligt det är i Canada politiska historia, att en ministär och ett parti, som innehafvt makten så länge som Laurier och liberalerna, undgått åtal.

Ännu har ingen man i Canada vågat uttala i parlamentet, i tidningspressen eller från talerstolen en brottslig anklagelse mot en minister eller parlamentsledamot i laga form. "Vi hafva givit eder en beredlig regering, jag bestrykt det för eder, och vi skola fortfarande gifva eder en beredlig regering!" utropade sir Wilfrid till de femton tusen människor som lyssnade kring hans talarestol vid mötet i Niagara Falls, och de kände att han talade sanning till sitt folk. Och hur har icke sir Wilfrids soljusa, blida och högsinta väsen gjort en annan prägel öfver det politiska lifvet där nere i rikets hufvudstad, och därifrån spridd sin algörande inverkan öfver hela landet. "Sir Wilfrid är det soliga leendet apostel, och aldrig hade Canada varit i större behof däraf än när Sir Wilfrid kom till makten", yttrade den grånade politiker från västerns prärier inrikesminister Öliver vid mötet i Winnipeg härom sistens.

Ej underligt, att han kunnat samla starka viljor omkring sig. Ej underligt, att det parti, hvars chef han är, i dag står emigare och beslutsammare omkring honom än någonsin förr. Ej underligt, att det folk, hvars styresman han är, i dag vördar honom såsom en af sina störste söner. Och de tusentals främjningar, som från fjärran kuster drifits hit och här utan förbehåll och mammamå upptagits i den canadensiska nationen som deltagare i dess arbete och delandade dess förhoppningar, kunna förvisso med nedtecknaren af dessa rader utbrista: Såsom den liberala partiledaren lärde jag känna honom, såsom den store canadensaren och statsmannen älskar och vördar jag honom.

"En Liberal".

OWEN SOUND, Ont. James Faust Creighton, som anklagats för att hafva mördat sin hustru och två styfbröder, blef förliden måndag beluppen skyldig till den förbrytelse och dömd att hängas mellan de engelska och det franska elementet, visar hans arbete i ännu större grad samma fruktbarhet på de ekonomiska och kolonialpolitiska områdena. När han sätte som målet för sina politiska uppgifter: "Det större Canada" och utropade: "Det tjugoåriga århundradet tillhör Canada!" kommo nationens hjärtesträngar i dilling och aldrig förr och en fläkt af nationell pånyttförelse drog fram öfver landet från Atlanten till Stillahavskusten. Hvar bevitnat världens i dag ett intressantare skådespel än settlandets af väst-Canada's vildmarker? "Att be- vinnna den stolthet, energi, mod, uthållighet och allmänna förmågor bland folket härute, måste värma hvarje infödd canadensare ända in i hjärteroten", skriver en canadisk-amerikansk journalist, som nyligen rest härigenom. Och hvilket inflytande har han icke utövat på kolonialpolitikerna, och hvilken rangplåts intaget Canada och hvilken engelska kolonialnada ej blifva af detta område staterna. Även på detta område har sir Wilfrid slagit in på nya vägar och nedlagt en ny princip: Britisk enhet på själlstrelsen grund, således en stat inom en britisk federation. Och han tog själl första steget genom att gifva England en preferentstill, som betingar för engelska varor. Canada har ännu på egen hand afslutat handelsfördrag med främmande makter. För att stärka förbundet mellan kolonierna föreslog han bättre kommunikationsförbindelser och preferentstillar, frågor hvilka nu närma sig sin praktiska lösning.

EN MASSA HVERTE har i höst torgförts allaredan. Utgifter C. P. R. järnvägssystemet väster om Winnipeg har allaredan torgförts 10,300,000 hushets hvetet ut till den 26:te Sept., d. v. s. för två veckor sedan. Under samma tid förliden är var summan mindre än en miljon bushels. De goda priser, som nu existera, hafva haft en magnetisk effekt på farmarna och förbränt ledt dem att med all möjlig hast torgföra sitt hvet.

WHITEMOUTH, Man. Mr. And. Olson, som nyligen köpt en farm på denna plats, försälde i lördagens afton sin farm till Mr. Anderson, för en hal million dollars af statens obligationspapper (bonds) i England och sände härifrån en förtäglad och sändt härifrån en förtäglad räkning för \$5,000,000 till den fördröjde med att betala densamma lika rum genom inbegivning af ett nytt och här om dagen lade Mr. Stratton lagligt beslag på stadens i egen förtäglad räkning. Så fort utslutat har väckt ett stort uppståndelse inom den vetenskapliga världen.

WOMEN'S CHRISTIAN TEMPERANCE UNION från Saskatchewan och Alberta har i dagarna hållit sitt konvent i Regina, Sask.

TEULON, Man. Missionär A. Nilson skall predika i skolhuset 7 mil nordväst om Teulon om söndag. Enligt meddelande torde hans dotters svåra sjukdom nu gånge sig, så att ej resan förhindras.

OTTAWA. A. W. Fraser och dr. Chevier hafva dragit sig tillbaka från fältet som liberalernas kandidater. Sir Wilfrid Laurier och J. B. McGiverin nominerades i deras ställe.

CARIEVALE, Sask. Farmaren Wm. Dutton, en 65 år gammal man, råkade förliden torsdag afton att falla från det lass han körde och lög en ögonblicklig död. Dutton hade sitt forna hem i Bloomer, Wis.

VÅR PREMIERMINISTER, Sir Wilfrid Laurier, möttes öfverallt i landet med största entusiasm. Vid ett möte i Russell förliden vecka råkade hästarna, som drogo hans ekipage, att blifva skrämde af musiken. Den entusiastiska publiken tog och svände hästarna från Sir Wilfrids ekipage och drog honom sjelf till mötesplatsen.

RED DEER, Alta. Mr. P. F. Olson blef förliden vecka af valkretsens socialistiska nominerad som dess kandidat att representera valkretsens i parlamentet. Enligt konventets tanke skulle dess kandidat vara säker om segerpalmen vid valet den 26:te. Det är troligt att åsigtarna kunna att närmast efter valet.

STOR SENSATION har vällats i Port Arthur, Ont., genom i platsens dagtidningar publicerade beskylningar mot en finsk försening. Anklagelsen göres af pastor K. S. Totterman, svensk episkopalprest, och enligt samma skulle medlemmar af den omnämda försening, hvilken af om omkring 200 medlemmar, under socialismens fana praktiserade den s. k. "frida kärlekens" läror. Män och kvinnor lämnade till sammans namn att hafva genomgått någon utenskapsceremoni. Även andra brott mot sedelagen praktiserades af medlemmarna påstår pastor Totterman. Beskylningarna hafva blifv naturligt vällat stor uppståndelse på platsen.

ETT VÄRDEFULLT RÅD till dem som använda eller ända att använda Dr. Peter's Kuriko. Obture till hvarje flaska af detta servera af försedd med ett registrerat nummer på öfversta ändan af omslaget. Genom detta försiktighetsmått åklada sig Dr. Peter Fahrney & Sons personlig ansvarighet för hvarje flaskas innehåll. I händelse Ni skulle finna ett med ett tryck beledsaga skriva till dem om er åkomma hvarje flaska, hör Ni uppgifva numret af flaskan Ni använder. Köp aldrig en flaska af Dr. Peter's Kuriko, om detta nummer saknas eller blifvit utskrapat eller på något sätt ändradt.

SASKATOON, Sask. För någon tid sedan sålde James Stratton för en hal million dollars af statens obligationspapper (bonds) i England och sände härifrån en förtäglad och sändt härifrån en förtäglad räkning för \$5,000,000 till den fördröjde med att betala densamma lika rum genom inbegivning af ett nytt och här om dagen lade Mr. Stratton lagligt beslag på stadens i egen förtäglad räkning. Så fort utslutat har väckt ett stort uppståndelse inom den vetenskapliga världen.

FRÅN EMERSON, Man., meddelades i går, att landtmätare hålla på att utstaka en direkt linie för Great Northern från Emerson till Winnipeg. Ett godt landstykke kommer härigenom att erhålla järnvägsförbindelse.

NOKOMIS, Sask. Christopher Mathewson togs här om dugen till St. Boniface hospital illa skadad genom en skjutningsolycka. Han afled å hospitalet i måndags afton. Mathewson efterlemnar hustru och 7 barn.

EN HÄLSOSAM STAD måste Port Arthur vara. Under September månad rapporterades intet ondska fall af smittosamma sjukdomar. Detta är ett ganska säkert förhållande för en stad af Port Arthurs storlek och med en så kosmopolitisk folkförmågel som den har.

\$60,000 I SKADEERSÄTTNING begäres af Theodore Coatures af Dominion Fish Co. Mr Coatures hustru befann sig nämligen ombord å ångfartyget Premier, som för någon tid sedan förtvade eld å Lake Winnipeg, och tillsatte härvid livet.

DRUNKNADE I LAKE OF THE WOODS gjorde svenske farmaren Anton Anderson. Han lemnade den 25:te förliden månad Kenora för att till sitt hem i Port Arthur och hans bekanta trodde att han inträffat där. Nu har man funnit liket af honom i sjön, en tre mil från hans hem. Huru olyckan hänt är okänt.

ALBERTAS PROVINSGRENING har i dagarna bland andra utnämningar gjort följande: Till kommissionärer för tagandet af beedigde intyg: Dakota har i dagarna anländt till denna plats.

ETT JORDSKRED egde förliden torsdag rum i närheten af Prince Rupert, B. C. En liten ström, omgiven af branta höjder, hade blifvit upplöst genom flytande spillror etc. Till slut blef trycket så starkt att flodstränderna gävo vika och allt skred ned mot havet. En del af den anlagda telegraflinjen förstördes och skulle väl tillhörigt kontraktören Jas. McDonald blifv bortförd. Lyckligtvis förlorades intet människolif.

UTLANDET

SVERIGE. Den länge drifvade planen om upprättandet af en ny direkt ångfartykslinje mellan Skandinavien och Amerika är nu fastställd. Tanken på en oafhängig linje för hvarv och ett af de skandinaviska länderna, Sverige, Danmark och Norge, har nu öfvergifvits, men enligt den nu antagna planen skola hvarv och ett af de tre länderna bidraga med hvar sin lika stora del af det för den föreliggande linjen nödvändiga kapitalet. Till att börja med skola sex ångfartyg reysas och segla under norsk flagg. Det säges, att det nybildade bolaget redan afslutat en öfverenskomst med tyska ångbåtsbolag att icke konkurrera med hvarandra i fråga om biljettpriiser.

JAPAN. Hvad notida krigskostnaderna för den rysk-japanska kriget? Enligt officiell rysk statistik, kostade det rysk-japanska kriget Ryssland öfver 2,320 millioner rubel och Japan nära 2,000 millioner. Inalles skulle sålunda de båda stridande parterna ha gifvit ut ca. 4,320 millioner rubel eller 8,200 kronor.

NYA ZEALAND. Från Wellington till meddelas att en patient härifrån hade fört från den förtydande förtida handelsplats vid Eyjafjord. Detta är ha de utgräfd ett gravtempel i Hafstadir vid Myvatn i norra Island. Tempel är af en utomordentlig storlek. Den ovala byggnaden mäter 45 meter i längd och den största bredden 8 meter. Byggnadens hufvudbestod af en 36 meter lång hall som lätt gaf plats åt flera hundra människor. Till hallen, som var delad i ett midtskepp och två sidoskepp, ledde endast en ingång. Vid väggarna hade långa bänkar vid hvilka rit uppställda. Stensteden fannas ännu kvar. I midten af hallen be-

NORGE. Norge får en jätteflytdocka. Akers mekaniska verkstad, Norges största, har upprättat kontrakt med en skotsk firma i Clyde om utförandet af en flytdocka till ett pris af 1,000,000 kr. Leveransen skall vara klar i nästa maj månad. Dockan beräknas ännu kvar. I midten af hallen be-

Till Winnipegs Valmän!

På anmodan af representativ konvention af understödjare af Lauriers regering, har jag blifvit kandidat, för att i nästa val till riksdagen, har visat sig bringa stort välstånd i västern. Det är af största vikt att denna propaganda må fortvara. Det är särskildt nödvändigt att regeringens åtgärder med påskyndad af National Transcontinental järnvägen, en bana af högsta beskaffenhet och fortskaffningskapacitet, må kunna utföras till fullbordan.

Byggnad af Hudson's Bay järnvägen kommer att revolutionera förhållandena i Åkerbruk, handel och näring, i prärie-provinserna och mera påverka deras välstånd - och följaktligen välståndet i Winnipeg - än någon annan tänkbar åtgärd. Vi hafva varit i behof af Hudson's Bay järnvägen i tjugouåriga år. Vi hafva nu tillfälle att lå den förverkligad. Vi skola lå den om Laurier återväljes till makten.

Jag annehåller värdsamt om Er röst.

Er ödmjuka tjänare
D. C. Cameron.

Mr Cameron har öppnat komitérum under följande adresser, där liberalt sinnade, som önska aktivt deltaga i kampen, anmodas att rapporter och där röstgätare, som önska underderrättelser angående listor och röstningsplatser kunna erhålla nödig uppmärksamhet.

ADRESS.
TELEFON.
8090 ..... Central-Komité-Rum ..... 124 Princess St.
8092 ..... Central-Komité-Rum, 124 Princess, Upstairs.
8093 ..... Centre Winnipeg ..... 298 Smith St.
8094 ..... South Winnipeg ..... 201 Pembina St.
3323 ..... Fort Rouge ..... 956 Main St.
8095 ..... North Winnipeg ..... 117 Nona St.
8096 ..... West Winnipeg

BULGARIEN. Krigsmölna hoppa sig i detta hörn af Europa. Prins Ferdinand, Bulgariens regent, utfärdade i måndags en proklamation om landets själlständighet och dess afkastande af det turkiska öfverhöghetsöket. Mobilisering föring i båda länderna, d. v. s. både Bulgarien och Turkiet, och i går kom det till skottväxling mellan gränsbevakningen, påstas det. De senaste dagarna har Turkiet sändt fram ammunition och kulspjutor till gränsen.

Bulgarien är ett furstendöme som kurerades den 13:de juli 1878 genom fördraget i Berlin. Folket äro endast tre miljoner och hvilka fyra miljoner invånare af hvilka dock endast en tre miljoner äro bulgarer. Den nuvarande regenten, prins Ferdinand, invaldes år 1887, efter prins Alexanders abdikering.